

ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΠΡΑΞΕΩΝ ΕΠΙ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΑ ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΠΛΗΡΩΣΗΣ (FUTURES)

Οι συναλλαγές στα παράγωγα προϊόντα είναι υψηλού κινδύνου (risk), ως εκ τούτου δεν συνιστώνται σε Πελάτες - Επενδυτές που δεν μπορούν να αντιληφθούν πλήρως την φύση και τα χαρακτηριστικά τους, καθώς και τις υποχρεώσεις του επενδυτή που απορρέουν από αυτά.

Οι συναλλαγές σε παράγωγα προϊόντα προϋποθέτουν εμπειρία σε συναλλαγές, οικονομική δυνατότητα αλλά και συμβατότητα με τους οικονομικούς στόχους και τους κινδύνους που είναι διατεθειμένος να αναλάβει ο Επενδυτής.

1. ΣΥΜΒΟΛΑΙΑ ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΠΛΗΡΩΣΗΣ

i. **Αποτελέσματα μόχλευσης (Leverage / Gearing)**

Τα Συμβόλαια Μελλοντικής Εκπλήρωσης (Σ.Μ.Ε.) ενέχουν κινδύνους εξαιτίας της μόχλευσης την οποία προσφέρουν. Συνήθως ο Επενδυτής δεν καταβάλλει αρχικά ολόκληρο το ποσό της επένδυσης, αλλά μόνο το αρχικό περιθώριο ασφάλισης που αντιστοιχεί στο συγκεκριμένο ΣΜΕ. Το ποσόν του αρχικού περιθωρίου ασφάλισης είναι μικρό σε σχέση με τη συνολική αξία του Σ.Μ.Ε. και επομένως οι συναλλαγές είναι μοχλευμένες (leveraged). Μία σχετικά μικρή κίνηση της υποκείμενης αξίας του Σ.Μ.Ε. θα έχει αναλογικά μεγαλύτερη επίπτωση στο ποσόν που έχει καταθέσει ο Επενδυτής ως περιθώριο ασφάλισης.

Για τον Επενδυτή που έχει αγοράσει ΣΜΕ (long position), η μέγιστη δυνατή ζημιά είναι η ονομαστική αξία του συμβολαίου. Για τον Επενδυτή που έχει πουλήσει το ΣΜΕ (short position), η μέγιστη δυνατή ζημιά είναι απεριόριστη.

Σε περίπτωση που η αγορά κινηθεί αντίθετα με τη θέση του Επενδυτή ή το κατά περίπτωση Χρηματιστήριο παραγώγων αποφασίσει την αύξηση του ποσοστού περιθωρίου ασφάλισης, υπάρχει περίπτωση να κληθεί ο Επενδυτής, εντός σύντομης προθεσμίας, να καταβάλει επιπλέον ποσό ως περιθώριο ασφάλισης, προκειμένου να διατηρήσει τη θέση του. Η μη καταβολή των επιπρόσθετων κεφαλαίων μέσα στο οριζόμενο χρονικό διάστημα, μπορεί να έχει ως συνέπεια την ρευστοποίηση της θέσης του Επενδυτή με ζημιά και την συνακόλουθη υποχρέωση κάλυψης κάθε ελλείμματος που τυχόν θα προκύψει.

Ως εκ τούτου επισημαίνεται ότι ο Πελάτης διατρέχει τον κίνδυνο να απωλέσει ποσό μεγαλύτερο από το επενδεδυμένο κεφάλαιό του.

ii. **Εντολές περιορισμού ζημιών (stop-loss orders)**

Οι εντολές περιορισμού ζημιών (stop-loss orders) αποσκοπούν στον περιορισμό των ζημιών σε ένα συγκεκριμένο επίπεδο, αλλά μπορεί να μην είναι αποτελεσματικές υπό ορισμένες συνθήκες. Μερικές φορές, οι συνθήκες της αγοράς δεν επιτρέπουν την εκτέλεση των ανωτέρω εντολών στο συγκεκριμένο επίπεδο και έτσι οι ζημιές από το κλείσιμο των θέσεων μπορεί να είναι μεγαλύτερες από εκείνες που ο Επενδυτής είναι διατεθειμένος να αναλάβει.

2. ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

Ο Επενδυτής θα πρέπει να διαβάσει τους Γενικούς Όρους Συναλλαγών της Εταιρίας. Πρέπει επίσης να γνωρίζει τους όρους και συνθήκες συναλλαγών των συγκεκριμένων Σ.Μ.Ε. στα οποία συναλλάσσεται. Το υποκείμενο προϊόν ενός Σ.Μ.Ε. μπορεί να είναι μετοχή, δείκτης, εμπόρευμα ή ισοτιμία, με αποτέλεσμα ο Επενδυτής στην ημερομηνία λήξης να υποχρεωθεί να παραλάβει ή να παραδώσει την υποκείμενη αξία του Σ.Μ.Ε.). Συχνά τα συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης προβλέπουν ότι στην ημερομηνία λήξης δεν γίνεται παράδοση χρηματοπιστωτικών μέσων και καταβολή του συνολικού τους τιμήματος, παρά μόνον καταβολή της διαφοράς της τιμής σε σχέση με τον χρόνο κατάρτισης του συμβολαίου.

Οι τιμές των προθεσμιακών συμβολαίων καθορίζονται συνήθως με βάση την τρέχουσα αγοραία τιμή της υποκείμενης αξίας. Στην τιμή αυτή προστίθεται ή αφαιρείται ένα ποσό (premium/discount), το οποίο υπολογίζεται λαμβάνοντας υπόψη παράγοντες όπως ο χρόνος μέχρι την ημερομηνία λήξης, το επιτόκιο χωρίς κίνδυνο, τυχόν μερίσματα ως την ημερομηνία λήξης κλπ.

Υπό ορισμένες συνθήκες, οι ιδιαιτερότητες εκκρεμών συμβολαίων μπορούν να τροποποιηθούν με απόφαση του Χρηματιστηρίου ή της Εταιρείας Εκκαθάρισης Συναλλαγών, ώστε να αντικατοπτρίζουν τις αλλαγές της υποκείμενης αξίας.

3. ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΣΤΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΤΙΜΟΛΟΓΗΣΗΣ

Οι συνθήκες αγοράς (π.χ. έλλειψη ρευστότητας) και οι όροι συναλλαγών της αγοράς (π.χ. η ύπαρξη ανώτατων και κατώτατων ορίων διαπραγμάτευσης) μπορεί να αυξήσουν τον κίνδυνο ζημιών καθιστώντας δύσκολο ή και αδύνατο το κλείσιμο των θέσεων.

Επίσης, υπό τις ανωτέρω συνθήκες, οι συνήθεις σχέσεις στην τιμολόγηση μεταξύ υποκείμενης αξίας και Σ.Μ.Ε. δεν υφίστανται. Αυτό μπορεί να συμβεί εάν η υποκείμενη αξία ή τα Σ.Μ.Ε. υπόκεινται σε ανώτατα και κατώτατα όρια διαπραγμάτευσης.

4. ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΕΙΣ

Προτού προβεί σε οποιαδήποτε συναλλαγή, ο Επενδυτής θα πρέπει να έχει πλήρη και ξεκάθαρη εικόνα όλων των προμηθειών και άλλων χρεώσεων με τις οποίες θα επιβαρυνθεί.

5. ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ

Συμβόλαια των οποίων η αξία εκφράζεται σε συνάλλαγμα (ανεξάρτητα εάν διαπραγματεύονται στο τοπικό ή σε ξένα χρηματιστήρια) ενέχουν συναλλαγματικό κίνδυνο. Η μετατροπή του κέρδους ή της ζημίας σε τοπικό νόμισμα αυξομειώνεται από τις διακυμάνσεις της αγοράς συναλλάγματος.

6. ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

Τα περισσότερα συστήματα συναλλαγών υποστηρίζονται από ηλεκτρονικές εφαρμογές για την μεταβίβαση εντολών εκτέλεσης, καταγραφή και εκκαθάριση των συναλλαγών.

Τα συστήματα αυτά είναι πιθανό κάτω από ορισμένες συνθήκες, να αποτύχουν σε μία ή περισσότερες από τις παραπάνω λειτουργίες.